

dnešní děti...

... a jejich svět

[dnešní děti...]

■ **v čem jsou jiné?**

[dnešní děti... **v čem jsou jiné?**]

- jsou neustále na příjmu – 24/7

[dnešní děti... **v čem jsou jiné?**]

- **neustále na příjmu** - vlastní mobil má 47% dětí (2002)
- **Neustále na příjmu** - vlastní mobil má 87% dětí (2008)

(ČR, 7-17let, N=1000)

[dnešní děti... v čem jsou jiné?]

- neustále na příjmu - přístup na internet má 55 % dětí (2002)
- Neustále na příjmu - přístup na internet má 91 % dětí (2008)

Jak často jsou rodiče přítomny, když dítě užívá internet:

málokdy a nikdy	65 %
Vždy a velmi často	34 %

ČR je v kontrole užívání internetu dětmi na 25. místě v EU

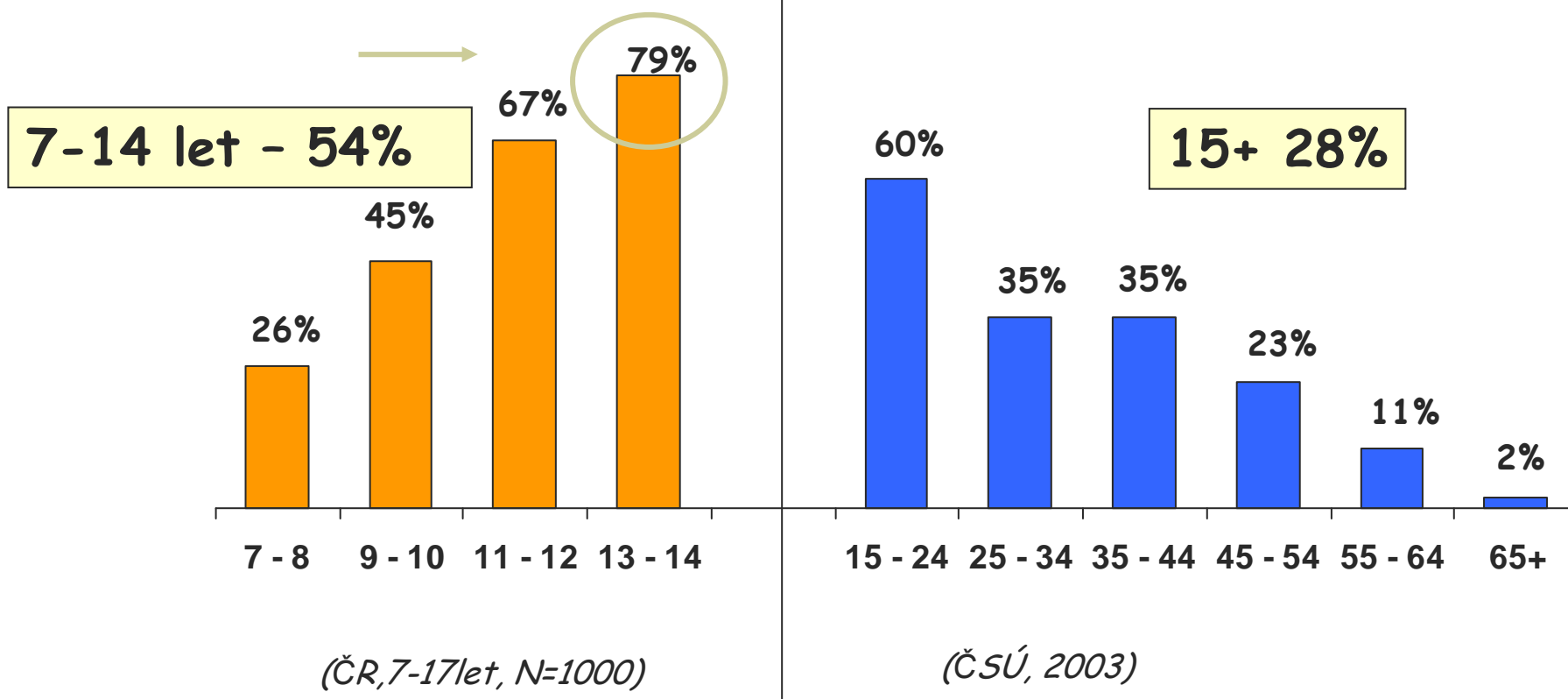
(ČR, 7-14let, N=1000)

Eurobarometr 2008

[dnešní děti... v čem jsou jiné?]

- neustále na příjmu – srovnání s populací

[dnešní děti... v čem jsou jiné?]

- neustále na příjmu – podíl uživatelů internetu

12-18 let	90 %
19-30 let	75 %
31-45 let	62 %
46 a více	29 %

(WIP 2005 - 2008)

[dnešní děti... v čem jsou jiné?]

- neustále na příjmu

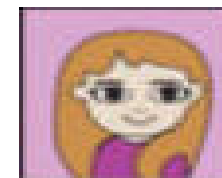
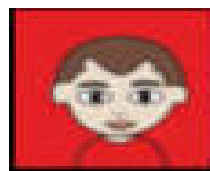
Denně chatují	25 %
Denně hrají on-line hry	33 %
Denně používají email a ICQ	33 %

(WIP 2005 - 2008)

[dnešní děti... v čem jsou jiné?]

■ preference médií

Která 3 média či
technologie by nejvíce
postrádaly?

	<u>7 - 10 let</u> %	<u>11 - 14 let</u> %	<u>7 - 10 let</u> %	<u>11 - 14 let</u> %
TV	87	74	83	70
Mobil	25	48	20	60
Počítač (vyjma internetu)	46	51	17	17
CD přehrávač, radiomagnetofon	26	24	24	35
Časopisy	22	12	31	31
Rádio	18	18	31	24
Knihy	19	12	33	24
Internet	10	25	3	14
Kino	15	7	14	9
Nic z výše uvedeného	15	11	20	7

(ČR, 7-14 let, N=1000)

[dnešní děti... **v čem jsou jiné?**]

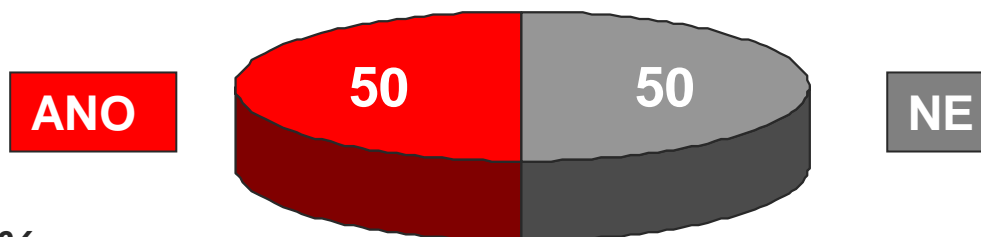
- **více vlastních peněz a vlivu**

[dnešní děti... v čem jsou jiné?]

■ více vlastních peněz

Dostáváš pravidelně nějaké kapesné?

%

Kapesné za měsíc %

(ČR, 7-14 let, N=1000)

(ČR, 7-14, ti co dostávají pravidelně kapesné)

[dnešní děti... v čem jsou jiné?]

■ více vlastních peněz

7 - 10 let

%

7 - 10 let

SLADKOSTI 58

Spoření do kasičky 33

Dárky 24

Hračky 22

Nápoje (259) 19

SLADKOSTI 60

Spoření do kasičky 43

Dárky 35

Hračky 18

Nápoje (224) 16

11 - 14 let

11 - 14 let

SLADKOSTI 51

Dárky 23

Nápoje 23

Spoření do kasičky 21

Časopisy (217) 21

SLADKOSTI 42

Časopisy 39

Dárky 33

Kosmetika 23

Spoření do kasičky (272) 20

(ČR, 7-14, ti co dostávají pravidelně kapesné)

[dnešní děti... **v čem jsou jiné?**]

Nadváhou trpí v ČR každé

- čtvrté dítě
- šesté dítě
- desáté dítě

[dnešní děti... **v čem jsou jiné?**]

Nadváhou trpí v ČR každé

■ šesté dítě

[dnešní děti... v čem jsou jiné?]

■ více vlivu na rodinné nákupy

Ptají se tě rodiče, jaký... mají koupit?

	<u>11 - 14 let, %</u>	<u>11 - 14 let, %</u>
Nápoje	56	65
Jídlo	51	61
Sportovní vybavení	64	51
Restaurace, fastfood	45	57
Kosmetika	17	57
Počítače a příslušenství	36	16
Mobil	22	22
TV, video, satelit, DVD	23	14
Auto	14	7
Domácí úklidové prostředky	4	17

(ČR, 7-14 let, N=1000)

[dnešní děti... **v čem jsou jiné?**]

- **více věcí**

- vlastní pokoj (bez jiného sourozence) – 48%
- vlastní TV v dětském pokoji – 49%
- vlastní počítač – 19%
- vlastní magnetofon, cd přehrávač – 57%

[dnešní děti... **v čem jsou jiné?**]

- **více zážitků a zkušeností**
  - ...kolikrát jsi letěl/a letadlem?
    - Ani jednou - 78%
    - Jednou či dvakrát – 18%
    - Více než dvakrát – 4%

(ČR, 7-11 let, N=1530)

[dnešní děti... **v čem jsou jiné?**]

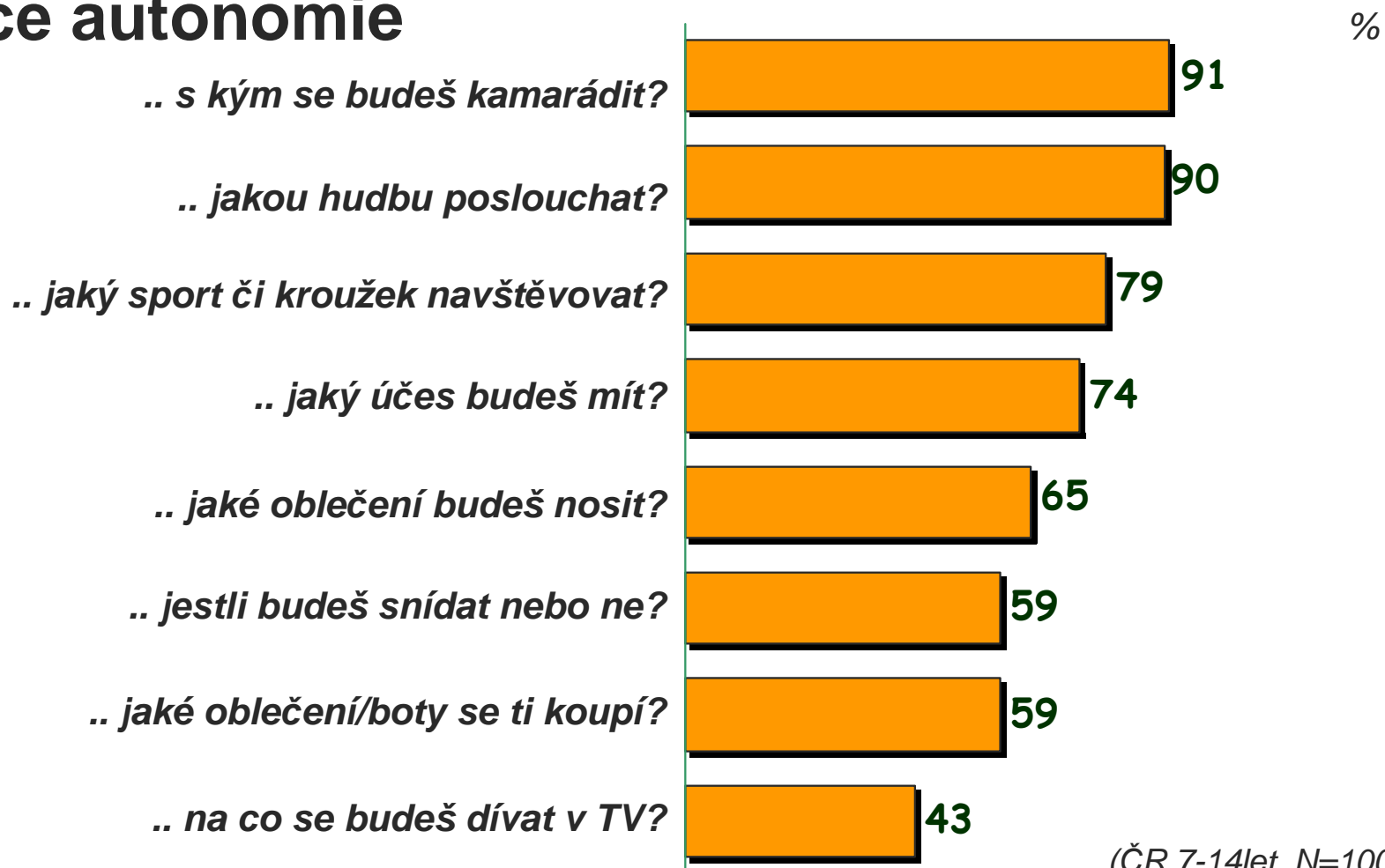

- **více autonomie**

[dnešní děti... v čem jsou jiné?]

Některé věci rozhoduješ asi sám, jiné zase tvoji rodiče. Rozhoduješ o tom...

■ více autonomie

(ČR, 7-14let, N=1000)

[dnešní děti...]

Dívat se na televizi o víkendu jak dlouho chce, může:

- 38 % dětí
- 61 % dětí
- 82 % dětí

[dnešní děti...]

Dívat se na televizi o víkendu jak dlouho chce, může:

■ 61 % dětí

[dnešní děti... **v čem jsou jiné?**]

- jsou neustále na příjmu 24/7
- více vlastních peněz a vlivu
- více autonomie
- více věcí
  - čeho mají méně?

[dnešní děti...

]

■ **každodenní svět**

[dnešní děti... **každodenní svět**]

- **s čím NEpomáhají doma**
  - 38% nikdy nepomáhá s mytím nádobí
  - 18% nikdy nepomáhá s úklidem

(ČR, 7-11 let, N=1530)

[dnešní děti... **každodenní svět**]

■ **co říkají holky/kluci, že frčí...**

■ Mezi holkama:

- Móda, oblečení
- Superstar
- Mobily, vyzvánění, loga
- BeyBlade, Witch

■ Mezi klukama

- Fotbal
- Počítačové hry
- Mobily, vyzvánění...

[dnešní děti... **každodenní svět**]

■ čeho se bojí

kluci:

- známky, vysvědčení 29%
- tma 29%
- pavouci 15%
- smrt 10%
- hadi 11%

holky:

- tma 37%
- pavouci 30%
- známky, vysvědčení 29%
- hadi 14%
- písemka, zkoušení 14%

(Smékal, ČR, 679 dětí, 11 let)

[dnešní děti... **každodenní svět**]

úplnost rodiny

- Mění se rodina „moderní“ (z lásky, dítě je středobodem rodiny)
- Vzniká rodina „postmoderní“ (důraz na svobodu, autonomii, individualitu jedince ale podstatnějšší závislost na institucích státu)

[dnešní děti... **každodenní svět**]

manželství

- Na začátku 80 let

Ve sňatku ve 21 letech je 98 % žen a 95 % mužů

- 2006

Muži se žení v 34,5 letech, ženy v 29,8 letech (modus).

Do 50 let je svobodných 37 % mužů a 30 % žen

[dnešní děti... **každodenní svět**]

- **úplnost rodiny**
  - 80% s matkou a otcem
  - 18% jen s matkou
  - 1% jen s otcem
  - 1% bez rodičů

Okres Most 61 % svobodných matek
J. Morava 20 % svobodných matek

(ČR, 7-11 let, N=1530)

[dnešní děti... **každodenní svět**]

- **Rozvody 2006**

- 52 900 sňatků
- 31 400 rozvodů

(ČSÚ 2008)

[dnešní děti... **každodenní svět**]

- **Rozvody 2006**

- 52 900 sňatků
- 31 400 rozvodů

- 59 % rozvedených manželství

(ČSÚ 2008)

[dnešní děti... každodenní svět]

■ co je nejvíce důležité?

Tři nejdůležitější věci...

%

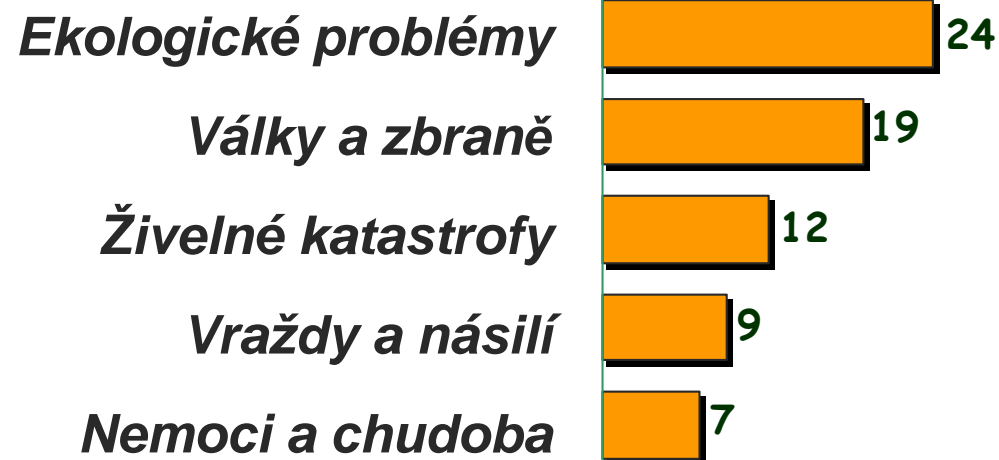

(ČR, 7-14let, N=1000)

[dnešní děti... každodenní svět]

■ Největší nebezpečí pro lidstvo?

(Deník 9/2007, N=1400)

[dnešní děti... každodenní svět]

%

■ o čem si povídají 7 - 10 let

SPORT	43
<i>Přátelé</i>	36
<i>PC, PC hry</i>	33
<i>Škola, učitelé</i>	27
<i>Filmy</i>	26

7 - 10 let

PŘÁTELÉ	55
<i>Škola, učitelé</i>	50
<i>Opačné pohlaví</i>	32
<i>Plány na odpoledne, víkend</i>	32
<i>Móda, oblečení, kosmetika</i>	23

11 - 14 let

PC, PC hry	45
<i>Sport</i>	43
<i>Opačné pohlaví</i>	35
<i>Filmy</i>	24
<i>Plány na odpoledne, víkend</i>	24

11 - 14 let

OPAČNÉ POHLAVÍ	59
<i>Móda, oblečení, kosmetika</i>	50
<i>Škola, učitelé</i>	37
<i>Přátelé</i>	32
<i>Hudba</i>	32

(ČR, 7-14let, N=1000)

[dnešní děti... **každodenní svět**]

- **jaké země chtějí navštívit?**
  - Amerika/USA 31%
  - Itálie, Egypt, moře obecně 14%
  - Chorvatsko, Austrálie 10%
  - ...

[dnešní děti... **každodenní svět**]

■ názory

- Jsem spokojen(á) s tím jaký(á) jsem. – 64%
- Rád(a) vyčnívám z davu. - 22%
- Moji rodiče mi koupí vše, co chci. – 23%
- Lidé, kteří kouří, jsou hloupí. – 60%
- Mít peníze je důležitější než být dobrý člověk. – 18%

(ČR, 7-11 let, N=1530)

[dnešní děti...]

Průměrný věk, kdy dítě v Praze vykouří první cigaretu je:

- 10 let
- 11 let
- 12 let

[dnešní děti...]

Průměrný věk, kdy dítě v Praze vykouří první cigaretu je:

■ 10 let

[dnešní děti...]

Zkusil někdo z tvých přátel nebo vrstevníků pít alkohol?

■ 40 % ano (9-13 let)

Zkusil někdo z tvých přátel nebo vrstevníků kouřit?

■ 56 % ano (9-13 let)

Zkusil někdo z tvých přátel nebo vrstevníků brát drogy?

■ 9 % ano (9-13 let)

[dnešní děti...]

Musí někdo z tvých přátel nebo vrstevníků pravidelně pít alkohol?

■ 7 % ano (9-13 let)

Musí někdo z tvých přátel nebo vrstevníků pravidelně kouřit?

■ 36 % ano (9-13 let)

Musí někdo z tvých přátel nebo vrstevníků pravidelně brát drogy?

■ 3 % ano (9-13 let)

[dnešní děti...]

■ světové trendy

[dnešní děti... **světové trendy**]

■ **technologie**

- první opravdu interaktivní generace
- 36% dětí používajících web mají dvě nebo více identit
- 14% nakupuje přes Internet
- 70 procent dětí používají při chatování nebo psaní SMS jiný jazyk (tweenspeak)

[dnešní děti... **světové trendy**]

■ technologie

- téměř 20 procent říká, že raději nacházejí přátele prostřednictvím internetu než v „reálném světě“
- 15 procent je v kontaktu s někým v zahraničí nejméně jednou týdně
- téměř 10 procent dětí má vlastní webovou stránku, téměř polovina dalších o tom sní

(BrandChild)

[dnešní děti... **světové trendy**]

■ multitasking

- používání více technologií najednou
- *„nejjednodušší je poslat mu email, protože když za ním přijdu do pokoje, nebude mě vnímat“*
- používáním některého elektronického zařízení tráví americké děti 6,5 hod denně
- *„knihy nečtu, na to fakt nemám čas“*

(Growing up digital)

[dnešní děti... **světové trendy**]

- **hudba**

- je rozlišovacím kritériem
- odráží filosofii a životní styl

- **netrpělivost**

- každý problém můžu vyřešit během 25 minut

[dnešní děti... **světové trendy**]

- **tlak vrstevníků**
  - téměř 60 procent cítí tlak, aby kupovali správné značky výrobků
  - polovina dětí cítí tlak, aby nosili to správné značkové oblečení

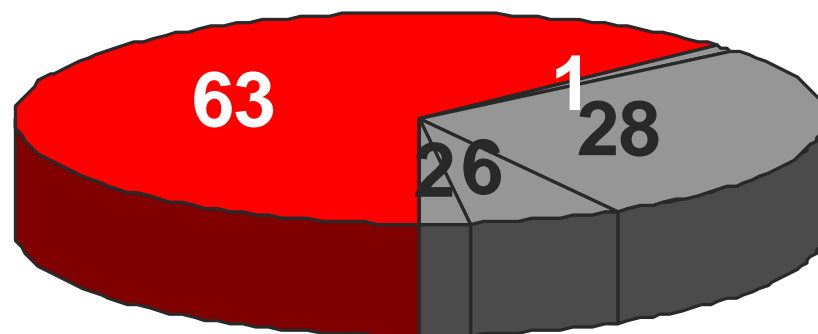
[dnešní děti... **světové trendy**]

- hry a hračky
  - dětská hra – kdy jste naposledy viděli hrát si děti na ulici?
  - klasické hračky jsou téměř mrtvé
  - počítačové hry

dnešní děti... **světové trendy**

- **Prostředí, kde tráví lidé z měst svůj čas:**

V zaměstnání v místnosti	63 %
V bytě	28 %
V dopravních prostředcích	6 %
V jiných místnostech	2 %
Venku	1 %

(USEPA, Strejčková 2000)

[dnešní děti... **dílčí závěry**]

- **Dnešní děti:**
  - **dospívají rychleji**
  - **mají více autonomie**
  - **mají větší ekonomickou sílu**
  - **jsou mnohem informovanější**

než generace před nimi.

[dnešní děti ... **říkají o přírodě**]

„...no tak vlastně takový to běhání po lese
v týhlectý době počítačů v podstatě už
je takový nemoderní.

Ale zase takový to třeba sjíždění vody
nebo tohleto to je docela dobrý.“
(Saša, 13 let)

[dnešní děti ... **říkají o přírodě**]

„Příroda už je přece jenom taková
zapomenutá... (Saša)

[dnešní děti ... **říkají o přírodě**]

- děti přírodu neberou jako zajímavý rámec
  - nemá pro ně větší přitažlivost
  - nespojují přírodu se zajímavými činnostmi, které se v ní dají provozovat

[dnešní děti...]

■ **závěry**

[dnešní děti ... **závěry**]

- v mnohém jsou děti **stejné jako dříve...**
... ale v mnoha ohledech
- **žijí v úplně jiném světě:**
  - jejich svět
    - je provázaný s technologiemi
    - větší životní pole
  - větší tlak
    - konzumovat
    - odlišovat se od masy
    - neustále volit
    - být úspěšný

[dnešní děti ... **závěry**

- **odložená dospělost...**
- **... zkrácené dětství?**

[dnešní děti ...]

■ zdroje: výzkumy

- **CZECH KIDS**
  - Milward Brown 2004
  - 1000 dětí ve věku 7-14 let, celá ČR
- **MARKET & MEDIA & LIFESTYLE – TGI DĚTI**
  - Median 2004
  - 1530 dětí ve věku 7-11 let, celá ČR
- **BRAND CHILD**
  - M. Lindstrom a Milward Brown 2002
  - 70 měst ve 14 státech, let
- **IMAGE Junáka – skupinové rozhovory s dětmi**
  - Median pro Junák, červen 2004

■ zdroje: literatura a další

- **V. Smékal, L. Lacinová, L. Kukla: Dítě na prahu dospívání**
  - Barrister & Principal, Brno 2004
- **P. Sak, K. Saková: Mládež na křižovatce**
  - Svoboda Servis, Praha 2004
- **P. Ondrejko: Globalizácia a individualizácia mládeže**
  - Veda, Bratislava 2002
- **Zpráva z registrace členů Junáka 2003**
  - Junák, 2003

dnešní děti...

připravil Pavel Černý - Op

kontakt: pavel.cerny@junak.cz